



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



ЦЕНТР КОСМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

# Навчально-науковий центр космічних технологій: місія, завдання, функції

КОВБАСЮК СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ,  
доктор технічних наук, старший науковий співробітник,  
керівник навчально-наукового центру космічних технологій

ВИПОРХАНЮК ДМИТРО МИКОЛАЙОВИЧ,  
заступник керівника навчально-наукового центру космічних технологій

Житомир - 2020

**Національні інтереси** - життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує державний суверенітет країни, її прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життєдіяльності і добробут та громадян

**Національна безпека** - захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів країни від реальних та потенційних загроз

**Загрози національній безпеці** - явища, тенденції і чинники, що унеможлилюють чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію національних інтересів та збереження національних цінностей країни

### СПРОМОЖНОСТІ ТА ЗАГРОЗИ У СФЕРАХ

“Земля”

“Повітря”

“Море”

“Кіберпростір”

“Космос”

### Засади і тенденції сучасної космічної діяльності

#### ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОЇ КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- істотне збільшення значимості космічної діяльності для національних і колективних економік, захисту національних інтересів, безпеки та оборони;
- значне посилення космічної інформаційної компоненти озброєння та військової техніки;
- протисупутникові засоби наземного, морського, повітряного і космічного базування, орбітальні засоби космічної інспектції;
- зростання застосування малорозмірних КА різного призначення на базі мікротехнологій;
- практично вичерпаний орбітально-частотний ресурс геостаціонарної орбіти;
- засміченість НЗКП і затребуваність інформації попередження діючих КА для проведення маневрів запобігання зіткненню;
- міжнародне співробітництво, зростання конкуренції при створенні та використанні (експлуатації) космічної техніки і технологій.

#### Кількість космічних об'єктів станом на 01.09.2020

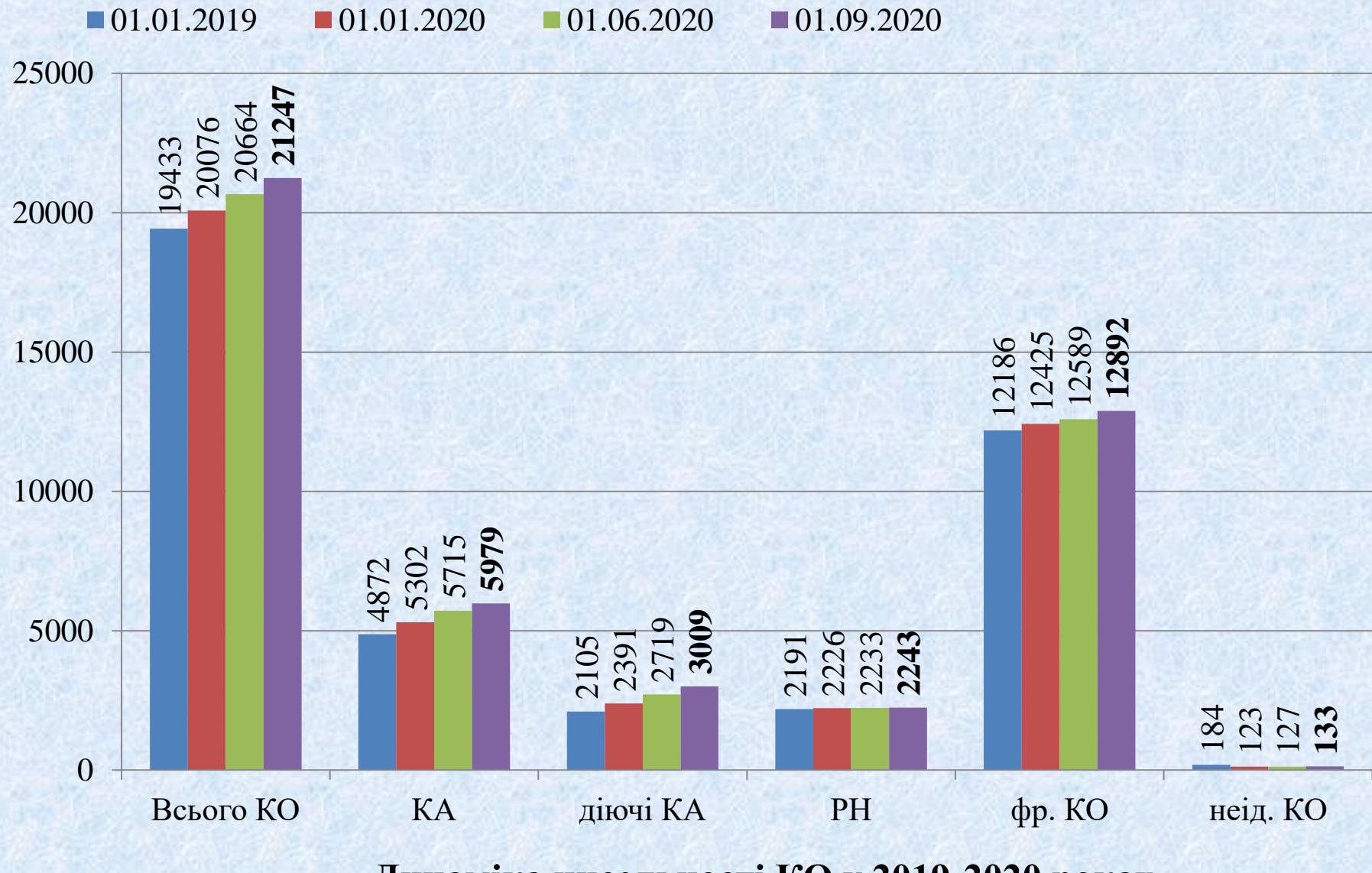
Показник	Всього	З них по країнах			
		РФ	США	КНР	інші
Космічних об'єктів	21 247 (100%)	7 081 (33,32%)	7 352 (34,60%)	4 167 (19,61%)	2647 (12,45%)
з них КА, всього	5 979 (28,14%)	1 543 (21,79%)	2435 (33,12%)	418 (10,03%)	1583 (59,80%)
з них діючих КА	3009 (50,32 %)	153 (9,91%)	1638 (67,26%)	388 (92,82%)	828 (52,31%)

*Засади і тенденції сучасної космічної діяльності*

## Загальна кількість космічних об'єктів на орбітах у 2019 – 2020 роках

Станом на:	Тип КО	Кількість космічних об'єктів				
		Всього	З них по країнах			
			РФ (у т.ч. СНД)	США	КНР	інші
01.01.19	КО, з них	<b>19 433 (100%)</b>	<b>6 603 (33,98%)</b>	<b>6 335 (32,59%)</b>	<b>4 039 (20,78%)</b>	<b>2456 (12,64%)</b>
	космічних апаратів	<b>4 872 (25,07%)</b>	<b>1 520 (23,02%)</b>	<b>1 594 (25,16%)</b>	<b>332 (8,22%)</b>	<b>1426 (58,06%)</b>
	<i>діючих КА<sup>1</sup></i>	<b>2105 (43,20%)</b>	<b>133 (8,75%)</b>	<b>928 (58,22%)</b>	<b>304 (91,56%)</b>	<b>740 (51,89%)</b>
	ракет-носіїв	2 191 (11,27%)	1 039 (15,73%)	700 (11,05%)	149 (3,69%)	303 (30,13%)
	фрагментів КО	12 186 (62,71%)	4 034 (61,09%)	4 028 (63,58%)	3 531 (87,42%)	593 (24,14%)
	не ідентифіковано	184 (0,95%)	10 (0,15%)	13 (0,20%)	27 (0,67%)	134 (5,45%)
01.01.20	КО, з них	<b>20 076 (100%)</b>	<b>6 657 (33,16%)</b>	<b>6 766 (33,70%)</b>	<b>4 132 (20,58%)</b>	<b>2521 (12,56%)</b>
	космічних апаратів	<b>5 302 (26,41%)</b>	<b>1 537 (23,09%)</b>	<b>1 877 (27,74%)</b>	<b>389 (9,41%)</b>	<b>1499 (59,46%)</b>
	<i>діючих КА<sup>1</sup></i>	<b>2391 (45,09%)</b>	<b>163 (10,6%)</b>	<b>1107 (58,97%)</b>	<b>357 (91,77%)</b>	<b>764 (50,97%)</b>
	ракет-носіїв	2 226 (11,09%)	1 045 (15,69%)	708 (10,46%)	168 (4,06%)	305 (12,09%)
	фрагментів КО	12 425 (61,89%)	4 068 (61,10%)	4 171 (61,64%)	3 550 (85,91%)	636 (25,23%)
	не ідентифіковано	123 (0,61%)	7 (0,10%)	10 (0,14%)	25 (0,60%)	81 (3,21%)
01.09.20	КО, з них	<b>21 247 (100%)</b>	<b>7 081 (33,32%)</b>	<b>7 352 (34,60%)</b>	<b>4 167 (19,61%)</b>	<b>2647 (12,45%)</b>
	космічних апаратів	<b>5 979 (28,14%)</b>	<b>1 543 (21,79%)</b>	<b>2435 (33,12%)</b>	<b>418 (10,03%)</b>	<b>1583 (59,80%)</b>
	<i>діючих КА<sup>1</sup></i>	<b>3009 (50,32 %)</b>	<b>153 (9,91%)</b>	<b>1638 (67,26%)</b>	<b>388 (92,82%)</b>	<b>828 (52,31%)</b>
	ракет-носіїв	2 243 (10,56%)	1 047 (14,78%)	715 (9,72%)	170 (4,08%)	311 (11,75%)
	фрагментів КО	12 892 (60,67%)	4 486 (63,35%)	4 186 (56,93%)	3 548 (85,14%)	672 (25,38%)
	не ідентифіковано	133 (0,63%)	5 (0,07%)	16 (0,21%)	31 (0,74%)	81 (3,06%)

## Засади і тенденції сучасної космічної діяльності



*Засади і тенденції сучасної космічної діяльності*

**Загальна кількість космічних запусків і космічних апаратів, що виведені на навколоzemні орбіти в 2019 – 2020 роках (станом на 01.09.2020)**

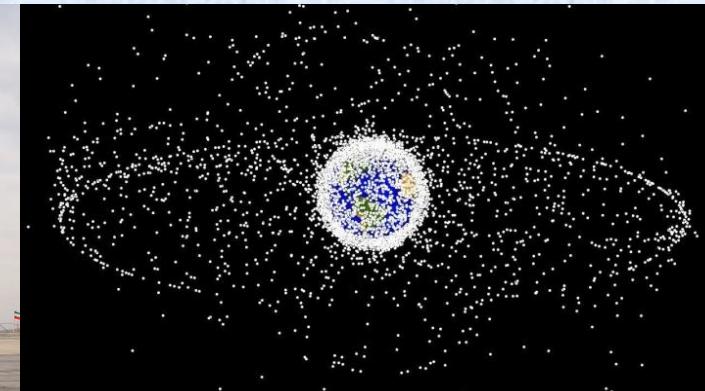
№ ч.ч.	Країна	Рік	Космічних запусків		Виведено космічних апаратів			
			Всього	Успішних	Всього	Національних	Інших	
1.	КНР	2019	34	32	77	74 (96,10%)	3	
		2020	23	20	39	37 (94,87%)	2	
2.	РФ	2019	22	22	61	30 (49,18%)	31	
		2020	9	9	76	8 (10,52%)	68	
3.	США	2019	21	21	228	210 (92,10%)	18	
		2020	21	20	561	557 (99,29%)	4	
4.	ЄС	2019	9	8	24	3 (12,50%)	21	
		2020	3	3	7	–	7	
5.	Індія	2019	6	6	58	8 (13,79%)	50	
		2020	–	–	–	–	–	
6.	Нова Зеландія	2019	6	6	23	1 (4,35%)	22	
		2020	4	3	16	1 (6,25%)	15	
7.	Японія	2019	2	2	11	8 (72,73%)	3	
		2020	3	3	3	2 (66,6%)	1	
8.	Іран	2019	2	–	–	–	–	
		2020	2	1	1	1 (100%)	–	
9.	Ізраїль	2019	–	–	–	–	–	
		2020	1	1	1	1 (100%)	–	
<b>ВСЬОГО</b>		2019	102	97	482	334 (69,29%)	148	
		2020	66	60	704	607 (86,22%)	97	

Засади і тенденції сучасної космічної діяльності

## ВИСНОВКИ З ОЦІНКИ ЗАГАЛЬНОЇ НАВКОЛОЗЕМНОЇ КОСМІЧНОЇ ОБСТАНОВКИ

- загальна кількість КО на навколоземних орбітах неухильно зростає, що свідчить про активну космічну діяльність світових країн, насамперед, провідних космічних держав – США (34,60% КО), РФ (33,32% КО), КНР (19,61% КО);
- кількість КА складає лише 28,14% від загальної кількості КО, при цьому діючих КА (активних, резервних, на льотних випробуваннях, частково діючих) з них тільки половина (50,32%) і їх кількість значно відрізняється залежно від країни-власника: США (67,26% КА), РФ (9,91% КА), КНР (92,82% КА);
- постійно зростає засміченість навколоземного космічного простору космічним сміттям – 2 243 (10,56%) РН і 12 892 (60,67%) фрагментів зруйнованих КО;
- кількість неідентифікованих КО складає незначну частку (0,63% КО), що свідчить про значні спроможності космічних держав з виявлення, розпізнавання та супроводження КО, формування достовірної космічної ситуаційної обізнаності.

Ракета-носій  
Qased SLV,  
Іран  
22.04.2020



Ракета-носій  
Falcon 9 Block 5,  
США  
30.05.2020



## Засади і тенденції сучасної космічної діяльності

## КОСМІЧНІ СПРОМОЖНОСТІ



## КОСМІЧНІ ВИКЛИКИ І ЗАГРОЗИ

у космосі:

- інспекція КА;
- виведення КА з ладу;
- знищенння КА;
- перехоплення даних;

космічне сміття; ...

з космосу:

- космічна розвідка (ДЗЗ);
- супутникова навігація;
- ударні КА "Космос-Земля";
- космічне сміття;
- метеори, астероїди; ...

через космос:

- управління силами та засобами (зв'язок);
- контроль місцеположення (навігація);
- інформаційне протиборство (комунікації);
- високоточна зброя, у т.ч., ракетно-ядерна;
- ...

наземна космічна інфраструктура:

- сприяння/перешкодження розвитку і створенню;
- ефективне застосування (використання)/протидія функціонуванню;
- захист і розвиток/захоплення, виведення з ладу та/або знищенння в загрозливий період;
- ефективне/неефективне управління, професіоналізм/непрофесіоналізм, системність/безсистемність, координованість/некоординованість, відомчість, нормативна визначеність/неврегульованість, розвиненість/слабкість (відсутність) науково-педагогічної школи; ...

## КЛЮЧОВІ ПЕРЕДУМОВИ КОСМІЧНИХ СПРОМОЖНОСТЕЙ

1. Космічні спроможності, виклики та загрози – реальні об'єктивні критичні фактори національної безпеки та оборони у сучасному інформаційному світі.

2. Формування космічних спроможностей, врахування та париування космічних викликів і загроз – актуальне завдання захисту національних інтересів, національної безпеки та оборони.

3. Вирішення завдань національної безпеки та оборони у сфері космосу потребує спеціальних знань про космічне середовище, які дозволяють адекватно оцінювати його стан і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

4. Необхідною умовою отримання знань про космічне середовище, наявних і потенційних космічних спроможностей, викликів і загроз є космічна ситуаційна обізнаність (КсСО).

# Навчально-науковий центр космічних технологій Полтавського національного університету (далі - ЦКсТ)

## МІСІЯ

Реалізація статутних завдань Полтавського національного університету (далі - Університету) щодо провадження освітньої, наукової та інноваційної діяльності відповідно до сучасних тенденцій розвитку космічних інформаційних технологій, підвищення ефективності інноваційної діяльності і трансферу технологій шляхом формування **регіонального центру компетенцій у сфері отримання та використання даних дистанційного зондування Землі** (далі - ДЗЗ) з космосу та інших результатів космічної діяльності.



## Полтавський національний університет

Ректор



## Центр космічних технологій

Керівник

Заступник керівника

Фахівець II категорії

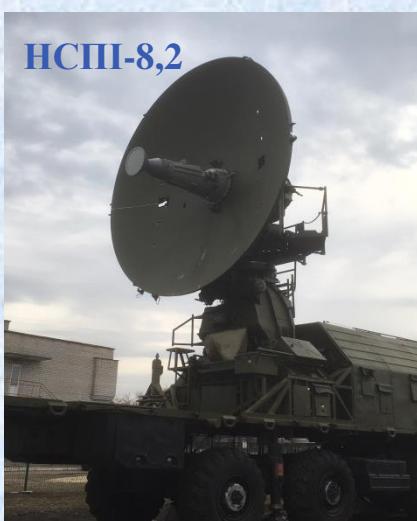
Лабораторія  
дистанційного зондування Землі

Завідувач

Лабораторія  
робототехніки та штучного інтелекту

Завідувач

Фахівець



## ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

**1. Отримання різноманітної інформації щодо світової космічної діяльності, її аналіз, систематизація і узагальнення, прогнозування її розвитку в інтересах достовірного і повного КсІЗ навчального процесу, ННТД Університету, органів державного управління регіонального рівня.**

**3. Дослідження, узагальнення і прогнозування розвитку космічних систем і комплексів різного функціонального призначення, створення і використання космічної техніки, космічних матеріалів, космічних технологій, що забезпечують конкурентний рівень підготовки фахівців за визначеними напрямками підготовки в Університеті та продуктивне співробітництво ЦКсТ з державними структурами та громадськими об'єднаннями з питань регіонального розвитку та екологічної безпеки навколоземного космічного простору.**

**4. Методичне забезпечення організації і проведення освітнього процесу в Університеті, забезпечення його високої якості відповідно до стандартів вищої освіти і нормативних документів з організації навчального процесу, удосконалення змісту навчання із врахуванням сучасних досягнень науки, техніки, технології та виробництва.**

**5. Проведення наукових досліджень у сфері ДЗЗ з космосу з метою використання результатів космічної діяльності, інформаційно-комунікаційних технологій і геоінформаційних систем, створених за напрямками підготовки фахівців в Університеті космічної інформації, космічних продуктів та космічних послуг, а також сталого розвитку Полтавського регіону.**

**2. Космічне інформаційне забезпечення органів державного управління регіонального рівня:**

- інформаційно-аналітичне забезпечення ситуативних (ситуаційних) центрів органів державного управління регіонального рівня космічною інформацією;

- планування, отримання (приймання), попереднє оброблення, каталогізація, архівування даних ДЗЗ з космосу;

- тематичне оброблення, аналіз і дешифрування інформації з вітчизняних та іноземних КА ДЗЗ, інших просторових даних;

- вирішення цільових тематичних завдань і надання космічних послуг в інтересах органів державної влади, правоохоронних і контрольно-наглядових органів регіону;

- створення і ведення територіальних, галузевих, відомчих та інших баз геоданих, тематичних шарів і інформаційних систем, у тому числі з використанням супутниковых систем глобального позиціонування;

- розробка і створення картографічних електронних сервісів і тематичних геопорталів на основі оброблення та аналізу результатів космічної діяльності.

## ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ

**1. Інформаційно-аналітична** – моніторинг світової космічної діяльності.

**2. Науково-технічна** – системні космічні дослідження, удосконалення і розробка нових методів, способів і засобів космічної діяльності, застосування (використання) космічних систем і технологій у сферах національної економіки.

**3. Освітня-наукова** – освітня та наукова діяльність у сфері космічної діяльності, що забезпечує професійне навчання і підвищення кваліфікації фахівців різноманітних спеціальностей і спеціалізацій.

**4. Науково-виробнича** – виробнича діяльність у сфері космічної діяльності, що забезпечує створення (розробку, виготовлення, випробування) і супровід (модернізація, ремонт, виробництво витратних матеріалів і запасних частин) на усіх етапах використання (експлуатації) високотехнологічної космічної техніки, космічних матеріалів, космічних технологій.

**5. Моделююча** – моделювання космічних систем (комплексів) різного призначення і процесів їх застосування (використання) в інтересах організації і проведення освітнього процесу в Університеті, забезпечення сталого регіонального розвитку.

**6. Прогностична** – врахування перспектив розвитку космічної діяльності в галузях національної економіки та використання в практиці космічної діяльності сучасних наукових досягнень й інноваційних технологій.

**7. Діагностична** – системний моніторинг цільових процесів, рівня знань, умінь і навичок фахівців і керівників, розробка науково-обґрунтованих рекомендацій стосовно їх удосконалення.

**8. Трансформаційна** – відбір і методичне опрацювання сучасних наукових досягнень космічної діяльності в сферах національної економіки, надання рекомендацій стосовно їх впровадження в практику.

**9. Інформаційно-коригувальна** – корегування та оновлення інформації, що постійно змінюється в результаті розвитку науки, впровадження космічних інформаційно-комунікаційних технологій у галузях національної економіки.

## Місце і роль ЦКсТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ



ДЕРЖАВНЕ КОСМІЧНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР УПРАВЛІННЯ  
ТА ВИПРОБУВАНЬ КОСМІЧНИХ ЗАСОБІВ

ЦЕНТР  
КОСМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Музей космонавтики  
ім. С.П. КорольоваАндрушівська  
народна обсерваторія

Житомирська ЗОШ №8

ТОВ «ЕСРАЙ Україна»

ГО «Асоціація Ноосфера»

Регіональний  
космічний центр

Центр космічних технологій – ядро РКЦ “Полісся” як  
регіонального центру компетенцій у сфері отримання та  
використання даних дистанційного зондування Землі з  
космосу та інших результатів космічної діяльності



ЦЕНТР  
КОСМІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ

Житомирський  
військовий інститут  
ім. С.П. КорольоваЦентр робототехніки  
та мейкерства  
«Robot.ON»

Житомирська міськрада

Житомирська облрада



Житомирська ОДА

**Результати космічної діяльності (РКсД)** – це результати використання (застосування) технологій дистанційного зондування Землі з космосу, супутниковых навігаційних і телекомунікаційних систем, інших різноманітних інформаційних, програмних, апаратних, програмно-апаратних і технічних рішень на базі космічних технологій.

**Використання результатів космічної діяльності**

**Використання результатів космічної діяльності** – це цілеспрямований процес отримання та оброблення космічної інформації, формування космічних продуктів і космічних послуг відповідно до вимог (потреб) користувачів (споживачів) і їх застосування в інтересах вирішення конкретних завдань у різних сферах діяльності.

**Комунальне господарство****Надзвичайні ситуації****Містобудування****Транспорт****Електромережі****Зв'язок****Лісове господарство****Водне господарство****Нафтогазовий комплекс****Природоохоронна діяльність****Геологія і надрокористування****Рекреація і спорт**

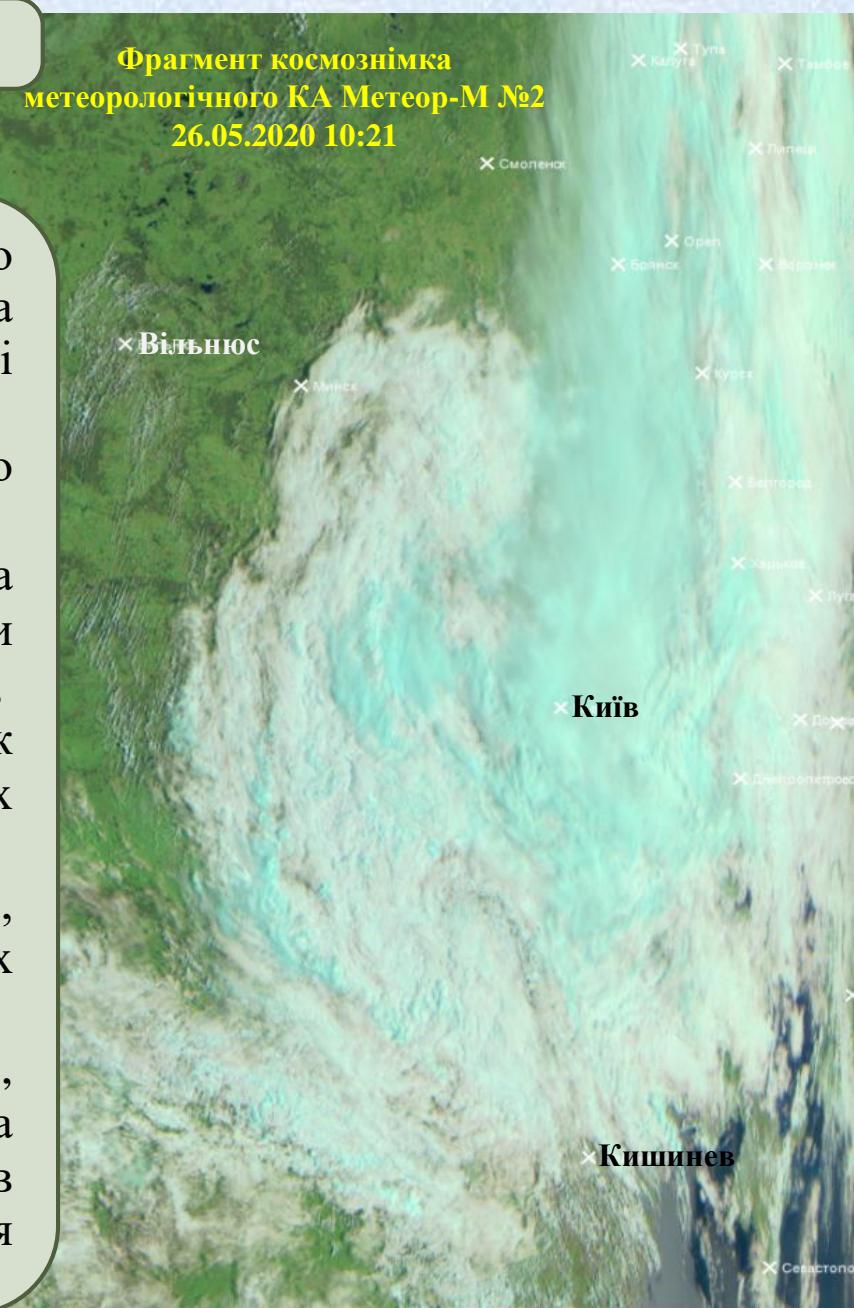
**Основні сфери використання результатів космічної діяльності**

**Агропромисловий комплекс****Рослинництво****Тваринництво****Рибальство****Екологічні проблеми АПК****Зрошення і меліорація земель****Облік і використання сільськогосподарських земель****Екологія**

## Надзвичайні ситуації (НС)

**Основні завдання використання результатів космічної діяльності**

- ✓ моніторинг і попередження НС державного та регіонального характеру, стихійних лих та епідемій, ліквідація їх наслідків на базі технологій космічного моніторингу;
- ✓ поточний оперативний моніторинг НС, що відбуваються;
- ✓ створення найбільш точної, актуальної та наочної електронної геопросторової основи на оперативний район і місце локалізації НС;
- ✓ використання космічної інформації як складової частини в комплексних прогнозах виникнення НС;
- ✓ оперативний пошук місця локалізації НС, оперативний моніторинг розвитку НС на всіх стадіях;
- ✓ виявлення локальних НС – зсувів, осипів, обвалів, лавин, просадок, пучення, ерозії, а також пов'язаних з цим розривів трубопроводів, залізничних колій, обвалення будівель тощо;

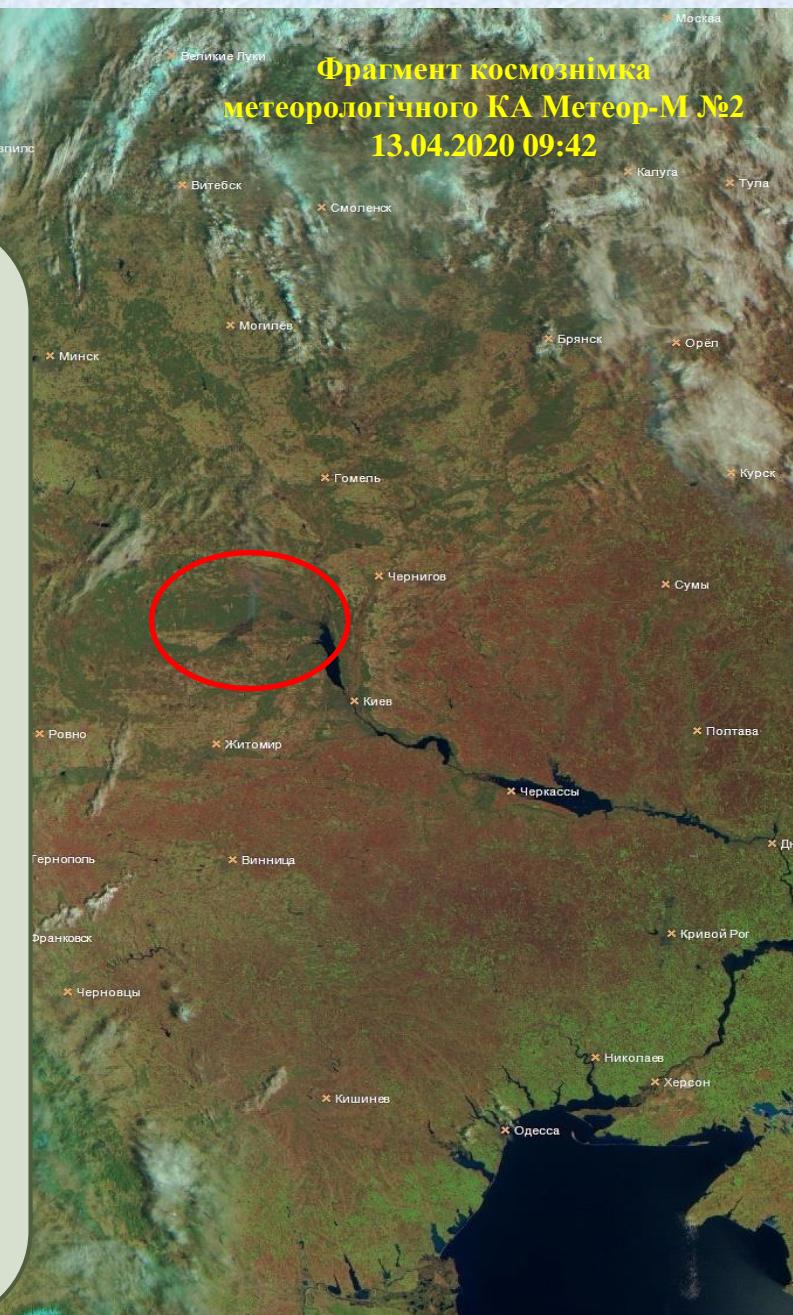


## Надзвичайні ситуації (НС)

**Основні завдання використання результатів космічної діяльності**

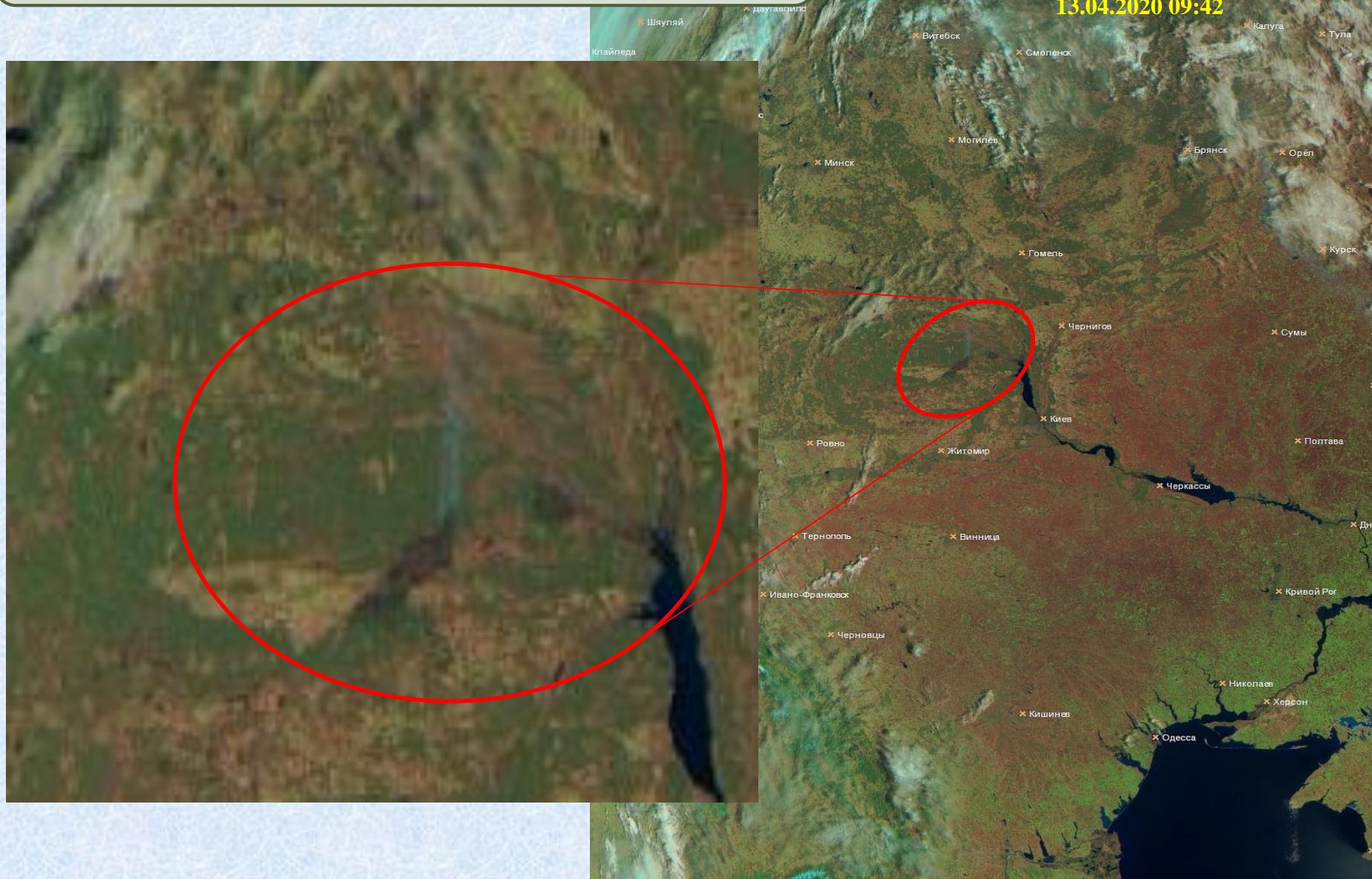
- ✓ короткострокові прогнози і моделювання процесів НС, що трапилася та тривалий час розвивається, моделювання затоплень, розвитку лісових пожеж;
- ✓ створення різномасштабних ситуаційних схем (від регіону в цілому (населені пункти, дороги, орографія, гідрографія тощо) до конкретного населеного пункту (вулиці, великі будівлі, річки, рельєф тощо) у вигляді векторних електронних карт для накладення на знімки з метою планування операцій, аналізу ситуації та завантаження в мобільні термінали;
- ✓ точне картографування наслідків НС з отриманням векторних електронних зображень зруйнованих житлових і громадських будівель, промислових будівель, споруд, комунікацій;
- ✓ визначення всіх видів збитків;
- ✓ побудова тривимірних моделей потенційно небезпечних об'єктів, об'єктів життєзабезпечення населення за даними космічного стереознімання.

Фрагмент космознімка  
метеорологічного КА Метеор-М №2  
13.04.2020 09:42

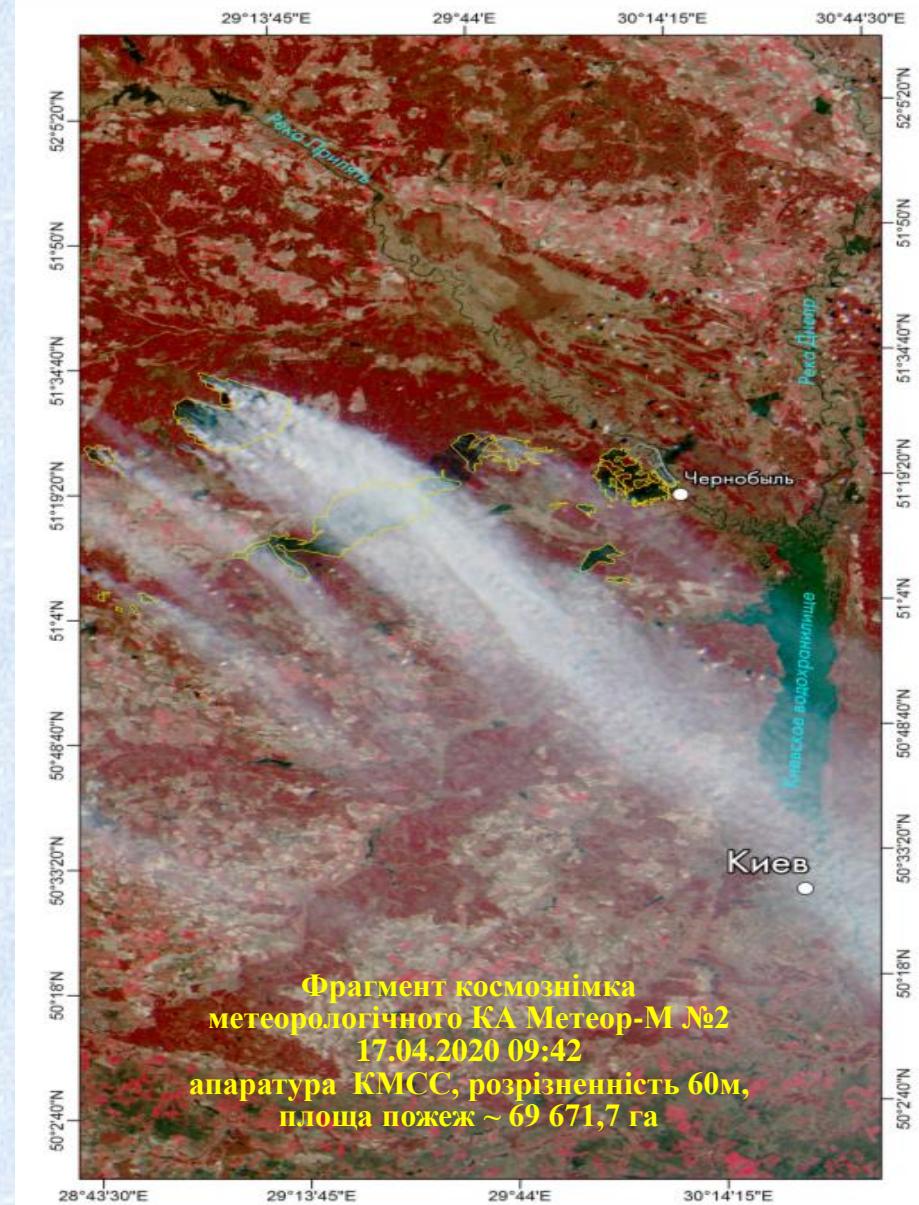
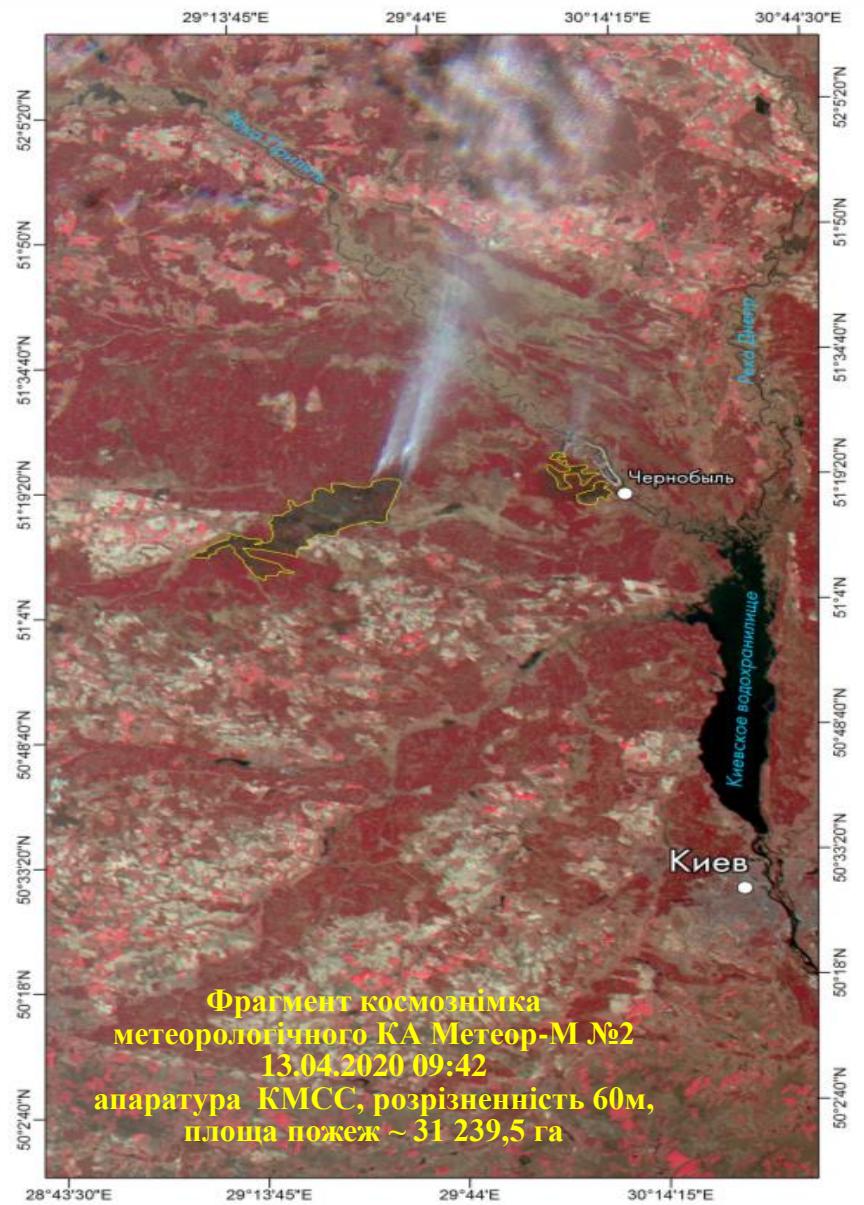


Надзвичайні ситуації : моніторинг розвитку лісових пожеж

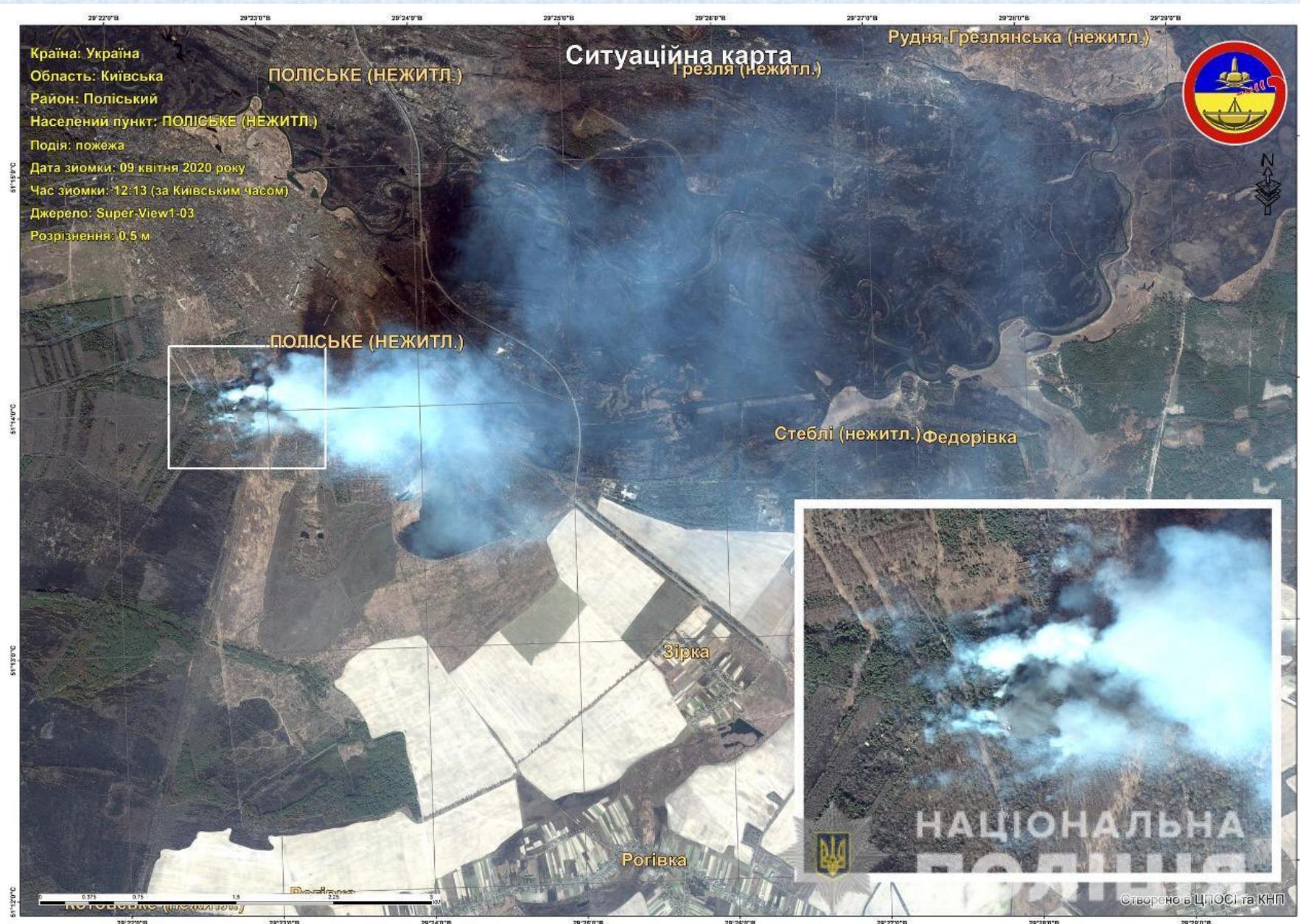
Фрагмент космознімка  
метеорологічного КА Метеор-М №2  
13.04.2020 09:42



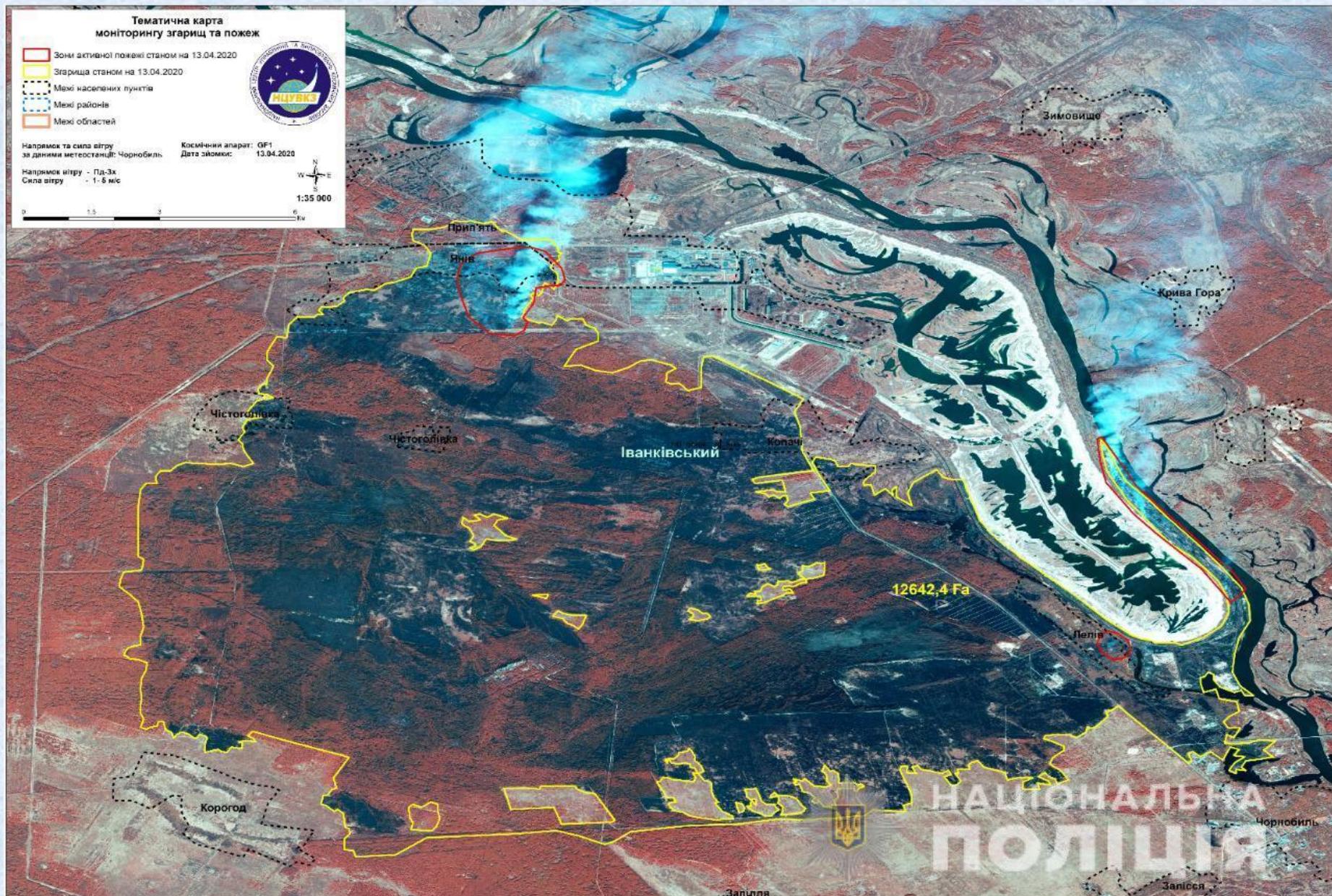
## Надзвичайні ситуації : моніторинг розвитку лісових пожеж



## Надзвичайні ситуації : моніторинг розвитку лісових пожеж



## **Надзвичайні ситуації : моніторинг розвитку лісових пожеж**



## Містобудування

### Основні завдання використання результатів космічної діяльності

- ✓ моніторинг територіального і міського планування та управління;
- ✓ оцінка стану майданчиків для будівництва та під'їзних шляхів до них, підбору земельних ділянок для розміщення об'єктів нового будівництва, визначення меж забудови;
- ✓ автоматизація діяльності зі збирання, зберігання, обробки, пошуку інформації, в тому числі графічної, в частині управління майновими і земельними відносинами;
- ✓ об'єднання і систематизація наявних документованих відомостей про земельні ділянки, а також об'єкти нерухомого майна, що перебувають у державній та комунальній власності;
- ✓ формування реєстрів нерухомого майна та земельних ділянок на сучасній геоінформаційній платформі, що дозволяє проводити просторовий аналіз інформації, організовувати багатокористувальницьку роботу з графічними зображеннями;
- ✓ формування реєстру договорів, укладених щодо об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок, з подальшою можливістю проведення різних видів аналізу, контролю над виконанням контрагентами своїх договірних зобов'язань;
- ✓ контроль цільового використання та збереження об'єктів нерухомості, земельних ділянок, переданих за різними правовими підставами третім особам;
- ✓ розрахунок орендної плати і викупної ціни нерухомого майна, земельних ділянок;
- ✓ оперативне оброблення запитів від зацікавлених осіб;
- ✓ формування стандартних і довільних вибірок на основі наявних в системі відомостей;
- ✓ формування необхідних звітів з подальшим їх виведенням на друк;
- ✓ мінімізація ризиків прийняття неправильних або необґрунтованих рішень на основі розрізнених даних, отриманих з численних паперових носіїв від різних відомств і підрозділів.



Місто Житомир (центральна частина), Україна.  
Космічний знімок КА фоторозвідки США,  
жовтень 1964

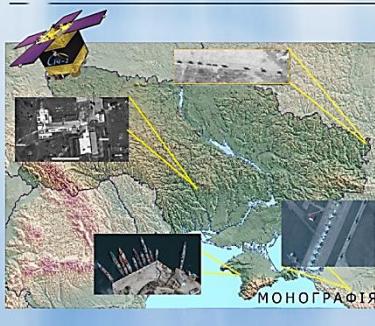


Місто Житомир (центральна частина), Україна.  
Космічний знімок КА “Ресурс-П”,  
25.03.2020 11:40

ВИПОРХАНЮК Д.М.  
КОВБАСЮК С.В.

**ОСНОВИ  
КОСМІЧНОЇ СИТУАЦІЙНОЇ ОБІЗНАНОСТІ  
(SPACE SITUATIONAL AWARENESS, SSA)**

ІНОЗЕМНИЙ І ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД КОСМІЧНОЇ  
ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОБОРОНИ



**4. Військовий стандарт ВСТ 01.048.001 – 2019 (01).  
Видання 1. “Космічна діяльність у сфері оборони.  
Терміни та визначення”. Реєстраційний номер  
ОВС/000205. Чинний від 29.08.2019.**

**5. Військовий стандарт ВСТ 01.048.002 – 2020 (01).  
Видання 1. “Космічна діяльність у сфері оборони.  
Основні положення”. Проект.**

**1. Випорханюк Д. М., Коєбасюк С. В. Основи космічної ситуаційної обізнаності (Space Situational Awareness, SSA). Іноземний і вітчизняний досвід космічної діяльності у сфері оборони: монографія. Житомир: Видавець О. О. Євенок, 2018. 532 с. // (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://space.znau.edu.ua/images/book/monoghrafija2018.pdf>.**

**2. Орбітальні угруповання діючих космічних апаратів космічних систем Російської Федерації станом на 01.09.2020 року. Інформаційно-аналітичний бюллетень № 2/3. Житомир, 2020. // (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://space.znau.edu.ua/images/book/bul9.pdf>.**

**3. Орбітальні угруповання діючих космічних апаратів космічних систем Російської Федерації станом на 01.06.2020 року. Інформаційно-аналітичний бюллетень № 2/2. Житомир, 2020. // (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://space.znau.edu.ua/images/book/bul6.pdf>.**



<p>Міністерство оборони України</p> <p>Військовий стандарт 01.048.001 (Видання 1)</p> <p>Космічна діяльність у сфері оборони</p> <p>Терміни та визначення</p>	<p>Міністерство оборони України</p> <p>Військовий стандарт 01.048.002 (Видання 1)</p> <p>Космічна діяльність у сфері оборони</p> <p>Основні положення</p>
---	---

The background image shows a coastal city at night, viewed from an aerial perspective. The city lights are visible along the coastline, and the water reflects these lights. The sky above is dark blue.

**ДЯКУЄМО  
ЗА УВАГУ!**